

Czwartek, 12 września 2013 r.

61. ubolewa nad tym, że obecną sytuację charakteryzuje powielanie i nakładanie się na siebie działań, marnotrawienie zasobów i wojna o wpływy między organami i agencjami UE pracującymi w obszarze ochrony na morzu; nalega, aby UE dokładniej zbadała sposoby ograniczenia obciążenia administracyjnego i finansowego wynikającego ze zbędnego pokrywania się funkcji, ekspertyz, wyposażenia i zasobów różnych organów i podmiotów UE, co umożliwiłoby wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej pełnienie funkcji koordynacyjnej;

62. w tym kontekście apeluje o włączenie działań w zakresie koordynacji i komunikacji do unijnej strategii ochrony na morzu, w której należy przedstawić wyraźne wytyczne dotyczące specjalnej współpracy między odpowiednimi dyrekcjami generalnymi Komisji, w tym DG ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa, DG do Spraw Wewnętrznych, DG ds. Sprawiedliwości, DG ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu, DG ds. Mobilności i Transportu, DG ds. Podatków i Unii Celnej, DG ds. Badań Naukowych i Innowacji oraz DG ds. Rozwoju, jak również Europejską Służbą Działań Zewnętrznych i Służbą ds. Instrumentów Polityki Zagranicznej; to samo należy uczynić w odniesieniu do współpracy między agencjami, jak EAO, EMSA, SatCen, Europol, Frontex, Sztab Wojskowy UE, Dyrekcja ds. Zarządzania Kryzysowego i Planowania, Centrum Analiz Wywiadowczych UE, i odpowiednimi organami w państwach członkowskich;

63. z zadowoleniem przyjmuje działania dowódców europejskich marynarek wojennych (CHENs) na rzecz promowania porozumienia między marynarkami europejskimi oraz badania kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania; apeluje o to, by wyniki corocznych posiedzeń CHENS i ich wyspecjalizowanych grup roboczych wzbogacały unijną strategię ochrony na morzu i jej wdrażanie na poziomie WPBiO, aby promować dalszą współpracę i zapewnić zintegrowane i skuteczne podejście;

64. wzywa o przyjęcie na nadchodzącym posiedzeniu Rady Europejskiej ds. Obrony w grudniu 2013 r. unijnej strategii ochrony na morzu, która uwzględni poglądy Parlamentu Europejskiego wyrażone w niniejszym sprawozdaniu; przypomina państwom członkowskim, że dzisiejszy świat, a zwłaszcza wyzwania i zagrożenia, wymagają jednolitego, spójnego i przekonującego działania na rzecz ochrony 500 milionów obywateli UE; przypomina, że wyzwania te wymagają także unijnej polityki zagranicznej opartej na konieczności zapewnienia i promowania pokoju i bezpieczeństwa na całym świecie;

o

o o

65. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa i wiceprzewodniczącej Komisji, Radzie, Komisji, parlamentom państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu NATO oraz przewodniczącemu Zgromadzenia Parlamentarnego NATO.

P7_TA(2013)0381

Struktury wojskowe UE: stan obecny i przyszłe perspektywy

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2013 r. w sprawie struktur wojskowych UE: stan obecny i przyszłe perspektywy (2012/2319(INI))

(2016/C 093/21)

Parlament Europejski,

— uwzględniając tytuł V Traktatu o Unii Europejskiej (Traktatu UE),

— uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dni 13–14 grudnia 2012 r.,

Czwartek, 12 września 2013 r.

- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 19 listopada 2012 r. w sprawie rozwoju zdolności wojskowych,
- uwzględniając cel podstawowy na rok 2010, zatwierdzony przez Radę Europejską w dniach 17–18 czerwca 2004 r.,
- uwzględniając zawartą w traktacie lizbońskim klauzulę wzajemnej obrony i solidarności, która przewiduje, że, w przypadku gdy jakiegokolwiek państwo członkowskie stanie się ofiarą katastrofy, przedmiotem ataku terrorystycznego lub zbrojnej agresji, pozostałe państwa członkowskie są zobowiązane udzielić temu państwu pomocy i wsparcia,
- uwzględniając europejską strategię bezpieczeństwa przyjętą przez Radę Europejską w dniu 12 grudnia 2003 r. oraz sprawozdanie na temat jej wdrażania poparte przez Radę Europejską w dniach 11–12 grudnia 2008 r.,
- uwzględniając decyzję Rady 2011/871/WPZiB z dnia 19 grudnia 2011 r. ustanawiającą mechanizm zarządzania finansowaniem wspólnych kosztów operacji Unii Europejskiej mających wpływ na kwestie wojskowe lub obronne (Athena) ⁽¹⁾,
- uwzględniając decyzję Rady nr 2011/411/WPZiB z dnia 12 lipca 2011 r. określającą statut, siedzibę i zasady operacyjne Europejskiej Agencji Obrony oraz uchylającą wspólne działanie 2004/551/WPZiB ⁽²⁾,
- uwzględniając dyskusję ministrów obrony, jaka odbyła się na posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych w dniu 23 kwietnia 2013 r. poświęconym przygotowaniom do posiedzenia Rady Europejskiej w grudniu 2013 r. dotyczącego obrony,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony ⁽³⁾ z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie klauzul wzajemnej obrony i solidarności UE: wymiaru politycznego i operacyjnego ⁽⁴⁾ z dnia 12 września 2012 r. w sprawie rocznego sprawozdania Rady dla Parlamentu Europejskiego na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa ⁽⁵⁾ oraz z dnia 14 grudnia 2011 r. w sprawie wpływu kryzysu gospodarczego na sektor obrony w państwach członkowskich UE ⁽⁶⁾,
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A7-0205/2013),

Uwagi ogólne

1. odnotowuje z coraz większym zaniepokojeniem niedostateczną zdolność UE do reagowania na kryzysy międzynarodowe skutecznie i w odpowiednim czasie, pomimo jej długoletniego zobowiązania do utrzymania pokoju i ochrony praw człowieka, zapobiegania konfliktom i wzmocnienia bezpieczeństwa międzynarodowego zgodnie z zasadami określonymi w Karcie Narodów Zjednoczonych; podkreśla, że w interesie UE oraz państw członkowskich leży spójne działanie w roli podmiotu zapewniającego bezpieczeństwo nie tylko w Europie, ale również w innych częściach świata, zaś szczególnie w krajach sąsiadujących;

2. raz jeszcze podkreśla stanowczą wagę, jaką przywiązuje do całościowego podejścia do zarządzania kryzysowego przy włączeniu szerokiego wachlarza środków dyplomatycznych, ekonomicznych, rozwojowych i w ostateczności wojskowych, co wyraził zwłaszcza w swoich rezolucjach w sprawie sprawozdań rocznych dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) i wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO); podkreśla, że struktury i zdolności wojskowe są integralną częścią takiego całościowego podejścia, które stanowi podstawę zdolności UE do reagowania na zagrożenia, konflikty i kryzysy, w tym kryzysy humanitarne i klęski żywiołowe, w razie gdyby wszystkie inne środki zawiodły;

⁽¹⁾ Dz.U. L 343 z 23.12.2011, s. 35.

⁽²⁾ Dz.U. L 183 z 13.7.2011, s. 16.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0455.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 168 E z 14.6.2013, s. 9.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0334.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0574.

Czwartek, 12 września 2013 r.

3. odnotowuje z ubolewaniem, że niedawne operacje wojskowe w Libii i Mali ukazały brak postępu na drodze do prawdziwie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony i podkreśla potrzebę lepszej koordynacji i współpracy na poziomie europejskim, jeśli UE ma być skutecznym i wiarygodnym aktorem na scenie światowej;
4. przypomina, że zgodnie z Traktatem Unia Europejska musi podjąć działania mające na celu sformułowanie postępowych ram wspólnej polityki obronnej Unii, która mogłaby doprowadzić do wspólnej obrony; ponadto przypomina o zobowiązaniach państw członkowskich wynikających z klauzuli wzajemnej obrony;
5. ponownie podkreśla swoje poważne zaniepokojenie ciągłymi i bezwarunkowymi cięciami w krajowych budżetach obrony, które utrudniają wysiłki mające na celu zlikwidowanie braków w zdolnościach i osłabiają wiarygodność WPBiO; wzywa państwa członkowskie do zatrzymania i odwrócenia tej nieodpowiedzialnej tendencji oraz do podjęcia na szczeblu krajowym i UE wysiłków w celu ograniczenia jej konsekwencji poprzez pogłębienie współpracy, a także łączenie i udostępnianie zdolności wojskowych;
6. nawiązuje do swojej rezolucji w sprawie wpływu kryzysu finansowego na sektor obrony w państwach członkowskich UE i potwierdza swoje zalecenia dotyczące przeciwdziałania negatywnemu wpływowi kryzysu na zdolności wojskowe na szczeblu UE poprzez lepszą koordynację planowania obrony, łączenie i udostępnianie zdolności, wspieranie badań nad obronnością i rozwojem technologicznym, budowanie bardziej zintegrowanej, zrównoważonej, innowacyjnej i konkurencyjnej europejskiej bazy przemysłowej i technologicznej sektora obronnego, urzeczywistnienie europejskiego rynku sprzętu obronnego oraz znalezienie nowych form finansowania na szczeblu UE;
7. wzywa państwa członkowskie i Komisję do podjęcia niezbędnych środków w celu ułatwienia restrukturyzacji i konsolidacji zdolności przemysłowych sektora obronnego w celu redukcji istniejących nadwyżek zdolności produkcyjnych, które nie mają zrównoważonego charakteru;
8. z zadowoleniem przyjmuje pracę Grupy Zadaniowej ds. Sektorów i Rynków Obrony Komisji Europejskiej, a także komunikat Komisji z dnia 24 lipca 2013 r. pt. „W kierunku bardziej konkurencyjnego i wydajnego sektora obronności i bezpieczeństwa” (COM(2013)0542), oraz wzywa Komisję do opracowania wniosków dotyczących sposobu wykorzystania szerszej zakrojonych strategii politycznych i narzędzi UE, w oparciu o elastyczne podejście, do wsparcia realizacji celów w zakresie obrony i bezpieczeństwa, w szczególności w obszarach o charakterze transwersalnym takich jak technologie podwójnego zastosowania;
9. podkreśla, że struktury wojskowe UE istniejące na szczeblu unijnym, wielonarodowym i krajowym nadal muszą być wykorzystywane w procesie transformacji do budowania modułowych, interoperacyjnych i nadających się do rozmieszczenia sił zbrojnych dostosowanych do operacji wielonarodowych;
10. z zadowoleniem przyjmuje to, że w grudniu 2012 r. Rada Europejska dała ponowny impuls do zwiększenia efektywności operacyjnej i skuteczności operacji WPBiO oraz wzmocnienia współpracy europejskiej w celu zapewnienia ukierunkowanych na przyszłość zdolności i wypełnienia krytycznych luk, a także do wzmocnienia europejskiego sektora obrony;
11. wzywa wiceprzewodniczącą Komisji/Wysoką Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (WP/wysoką przedstawiciel) do przedstawienia – z uwagi na posiedzenie Rady Europejskiej w grudniu 2013 r. – wniosków odzwierciedlających zalecenia określone w niniejszej rezolucji i obejmujących możliwości wzmocnienia współpracy europejskiej w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony między państwami członkowskimi, które wyrażają taką chęć, w oparciu o przepisy Traktatu dotyczące stałej współpracy strukturalnej, w razie gdyby nie można było osiągnąć porozumienia w sprawie ambitnej agendy między wszystkimi państwami członkowskimi;
12. postanawia przygotować – w ramach swojego programu na następny konwent konstytucyjny – propozycje, mające na celu wzmocnienie Traktatów w odniesieniu do rozwoju WPBiO;

Poprawa zdolności UE do planowania i prowadzenia operacji wojskowych

13. odnotowuje z ubolewaniem, że dziesięć lat po pierwszej autonomicznej operacji wojskowej prowadzonej przez Unię Europejską nadal nie dysponuje ona stałą zdolnością do planowania i prowadzenia operacji wojskowych, oraz ubolewa nad tym, że sytuacja ta hamuje zdolność UE do reagowania na poważne kryzysy; przypomina, że obecne ustalenia, które wymagają doraźnego uruchomienia centrali krajowych, są przejawem czysto reaktywnego podejścia i nie zapewniają środków na niezbędne planowanie z wyprzedzeniem;

Czwartek, 12 września 2013 r.

14. uważa, że uruchomienie centrali operacyjnych, mimo że ich rola w koordynowaniu misji w Rogu Afryki jest pochwalana, stanowi niewystarczający krok w kierunku zapewnienia takiej trwałej zdolności ze względu na jego ograniczone zasoby i funkcje o charakterze ściśle wspomagającym; ubolewa nad tym, że inicjatywa pięciu państw „Weimar Plus” nie przyniosła żadnych istotnych rezultatów; apeluje do państw członkowskich o wyrażenie najpierw zgody na powierzenie centrum operacyjnemu operacyjnego zaplanowania misji niewykonawczych takich jak misje szkoleniowe UE dla Mali i Somalii;

15. ponownie apeluje o stworzenie w pełni sprawnej Kwatery Głównej Operacji UE w ramach Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ), w razie konieczności za pośrednictwem stałej współpracy strukturalnej; podkreśla, że struktura ta powinna mieć charakter cywilno-wojskowy i powinna odpowiadać za planowanie i prowadzenie zarówno unijnych misji cywilnych, jak i operacji wojskowych, z oddzielnymi cywilnymi i wojskowymi strukturami dowodzenia;

16. zwraca uwagę, że stworzenie Kwatery Głównej Operacji UE znacznie zwiększyłyby pamięć instytucjonalną UE w odniesieniu do zarządzania kryzysowego, a także przyczyniłoby się do rozwoju wspólnej kultury strategicznej poprzez delegowanie pracowników krajowych i maksymalizacji korzyści płynących z koordynacji cywilno-wojskowej, umożliwiłyby łączenie określonych funkcji, ograniczyłyby koszty w perspektywie długoterminowej oraz ułatwiłyby Parlamentowi i Radzie sprawowanie nadzoru politycznego;

17. podkreśla potrzebę zapewnienia stałej zdolności planowania i prowadzenia operacji wojskowych również w odniesieniu do obowiązków wynikających z klauzuli wzajemnej obrony i klauzuli solidarności oraz podkreśla konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu gotowości i szybkości reagowania w razie odwołania się do którejkolwiek z tych dwóch klauzul; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą do zaproponowania ustaleń politycznych dotyczących klauzuli wzajemnej obrony w celu zdefiniowania reagowania na szczeblu UE;

Wzmocnienie grup bojowych UE: unijny instrument szybkiego reagowania i stabilizacji

18. uznaje wkład grup bojowych UE w transformację sił zbrojnych państw członkowskich, zwiększanie interoperacyjności wojskowej oraz promowanie współpracy wielonarodowej; ubolewa, że nie udowodniono jeszcze użyteczności tej koncepcji jako instrumentu szybkiego reagowania podczas operacji i że bez istotnych modyfikacji osiągnięcie porozumienia w sprawie jej wdrożenia wydaje się mało prawdopodobne; zauważa, że sytuacja w Mali jest niewykorzystaną szansą na pierwsze użycie grup bojowych UE;

19. zauważa, że należy zwrócić szczególną uwagę na skład grup bojowych w celu zwiększenia ich efektywności, pamiętając o tym, że zasadniczo państwa z tego samego regionu w podobny sposób postrzegają zagrożenia, co może ułatwić odpowiednią reakcję;

20. jest zdania, że zmieniony mechanizm ATHENA regulujący zarządzanie finansowaniem wspólnych kosztów operacji wojskowych w dalszym ciągu nie uwzględnia odpowiednio specyfiki koncepcji grup bojowych, oraz apeluje o znaczne rozszerzenie zakresu wspólnych kosztów operacji szybkiego reagowania, tak aby w pełni obejmował on koszty zaangażowania grup bojowych; uważa, że stosowanie zasady „przypisania kosztów do miejsca ich powstania” do grup bojowych stawianych w stan gotowości w sposób dobrowolny i rotacyjny jest sprzeczne z zasadą sprawiedliwego podziału obciążenia;

21. wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą do przedstawienia wniosków mających na celu dostosowanie mechanizmu ATHENA do specyfiki grup bojowych, w razie potrzeby w ramach stałej współpracy strukturalnej, tworzonej jednocześnie ze stałym sztabem operacyjnym; jednocześnie apeluje do wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej o przedstawienie wniosku dotyczącego utworzenia i finansowania funduszu początkowego dla ćwiczeń przygotowujących do operacji wojskowych UE, zgodnie z wymogami ustanowionymi w Traktacie;

22. odnotowuje wysiłki podejmowane w ramach Rady i ESDZ mające na celu zwiększenie elastyczności i użyteczności grup bojowych, które to wysiłki przyniosły, jak dotąd, mało namacalne rezultaty; zwraca uwagę, że potrzebny jest wysoki stopień interoperacyjności, nie tylko na poziomie technicznym, lecz także na poziomie proceduralnym i koncepcyjnym, w szczególności w celu dostosowania zasad zaangażowania i przekazania uprawnień oraz zlikwidowania ograniczeń krajowych;

23. zachęca Radę Europejską do zbadania możliwości usprawnienia procesu podejmowania decyzji politycznych na szczeblu UE i szczeblu krajowym, w celu urzeczywistnienia mechanizmu szybkiego reagowania; nalega, by okazać wolę polityczną, niezbędną do zmierzenia się z wyzwaniami; zachęca do zastanowienia się nad możliwymi uproszczonymi procedurami rozmieszczania grup bojowych na czas ograniczony, pod warunkiem spełnienia pewnych jasno określonych i uzgodnionych warunków wstępnych, takich jak specjalny wniosek Organizacji Narodów Zjednoczonych;

Czwartek, 12 września 2013 r.

24. z zadowoleniem przyjmuje ponowne zobowiązanie się państw członkowskich do utrzymania poziomu ambicji koncepcji grup bojowych oraz deklarację zaplanowania wniesienia wkładu na podstawie regularnie powtarzających się zobowiązań w celu uniknięcia luk w kompozycji grupy bojowej w przyszłości; zachęca do rozwoju grup bojowych jako partnerstw długotrwałych, funkcjonujących poza okresem gotowości, w celu maksymalizacji korzyści wojskowych i gospodarczych płynących ze wspólnego zamawiania sprzętu i usług oraz z łączenia i udostępniania zdolności wojskowych; odnotowuje, że umowa ramowa o świadczenie podstawowych usług logistycznych na rzecz grupy bojowej UE będącej w stanie gotowości w drugim semestrze 2012 r., zawarta przez Europejską Agencję Obrony (EDA), jest konkretnym przykładem wspomnianego rozwoju;

25. zwraca uwagę, że wszelkimi kosztami niezwiązanymi z operacjami wojskowymi, takimi jak koszty związane z przygotowaniem i gotowością grup bojowych, można by obciążyć budżet UE;

26. podkreśla, że grupy bojowe są specjalnym instrumentem o ograniczonej wielkości i zrównoważoności, dostosowanym do określonej liczby scenariuszy, którego nie można uznać za uniwersalne narzędzie służące zarządzaniu w sytuacji kryzysowej; przypomina, że początkowy wojskowy cel podstawowy z 1999 r., ponownie potwierdzony przez Radę Europejską w 2008 r., zakładał zdolność UE do rozmieszczenia 60 000 osób w ciągu 60 dni w przypadku poważniejszej operacji; zauważa, że cel ten, mimo że nie został formalnie odrzucony, nigdy nie został faktycznie urzeczywistniony ze względu na ciągłe braki w zdolnościach; zwraca uwagę, że zamiast wyznaczać przypadkowe cele, które zagrażają wiarygodności UE, należy niezwłocznie podjąć zrównoważone działania mające na celu zlikwidowanie braków w zdolnościach oraz poprawę formowania i przewidywania obsady sił w odniesieniu do operacji wojskowych UE ogółem;

Budowanie struktur i zdolności w celu zaradzenia głównym brakom w zdolnościach

27. przypomina o misji i zadaniach EAO przewidzianych w art. 42 ust. 3 i art. 45 Traktatu UE, a zwłaszcza jej podstawowej roli w rozwijaniu i wdrażaniu unijnej polityki potencjału obronnego i zbrojeń, harmonizacji potrzeb operacyjnych, proponowaniu wielostronnych projektów, koordynowaniu programów państw członkowskich, wzmocnieniu europejskiej bazy przemysłowej i technologicznej sektora obronnego oraz zwiększaniu efektywności wydatków wojskowych; apeluje do państw członkowskich, zważywszy na silny nacisk EAO na gospodarność, o zapewnienie odpowiedniego finansowania w celu wykorzystania jego pełnego potencjału oraz ponawia swój apel do wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej o przedstawienie wniosków dotyczących pokrywania kosztów zatrudnienia pracowników Agencji i jej kosztów bieżących z budżetu Unii;

28. ubolewa nad niepodjęciem przez państwa członkowskie stanowczych zobowiązań w odniesieniu do zdolności oraz wzywa Radę do dopilnowania wdrożenia powiązanego wymogu oceny określonego w art. 42 ust. 3 i art. 45 ust. 1 Traktatu UE; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą do przedstawienia w związku z tym odpowiednich wniosków; uważa, że Parlament powinien być regularnie informowany o postępach w budowaniu zdolności wojskowych istotnych z punktu widzenia wdrożenia WPBiO;

29. zachęca do osiągnięcia dalszych postępów we wdrażaniu sporządzonego przez EAO planu rozwoju zdolności i apeluje, w kontekście jego przeglądu w 2013 r., o jego lepszą integrację w ramach krajowego planowania obronnego, które wymaga dalszej harmonizacji; ponawia swój apel do państw członkowskich o uruchomienie zinstytucjonalizowanego procesu zwiększenia koordynacji planowania obronnego zarówno między sobą, jak i w ramach Komitetu Wojskowego UE, w szczególności na podstawie doradztwa EAO; zwraca uwagę na ogólną konieczność zwiększenia współpracy między Europejską Agencją Obrony a Komitetem Wojskowym Unii Europejskiej/Sztabem Wojskowym Unii Europejskiej; oczekuje, że szefowie państw i rządów rozpoczną przegląd dziedziny obrony europejskiej podczas posiedzenia Rady Europejskiej dotyczącego bezpieczeństwa, które odbędzie się w grudniu 2013 r.;

30. apeluje o przyjęcie bardziej ustrukturyzowanego podejścia do zaradzenia głównym brakom w zdolnościach na szczeblu europejskim, zwłaszcza w odniesieniu do najważniejszych czynników warunkujących i wzmacniających potencjał sił – takich jak inteligencja, nadzór i rekonesans, strategiczne mosty powietrzne, helikoptery, wsparcie medyczne, tankowanie w powietrzu i amunicja precyzyjnego rażenia – w ścisłej współpracy i pełnej komplementarności z NATO; z zadowoleniem przyjmuje wstępne wyniki inicjatyw na rzecz łączenia i udostępniania zdolności wojskowych, zarządzanych przez EAO, lecz podkreśla, że osiągnięcie postępów w tej dziedzinie i w innych dziedzinach jest konieczne; ubolewa nad tym, że mimo iż europejskie siły zbrojne wielokrotnie doświadczały braku tego rodzaju czynników warunkujących i wzmacniających potencjał sił w ramach WPBiO i innych operacji, żadna wykryta luka w zdolnościach nie została jeszcze wypełniona w zadowalający sposób;

31. wzywa do oceny utworzenia stałego magazynu WPBiO (o zadaniach zbliżonych do zadań Agencji Wsparcia NATO) zapewniającego zintegrowane wielonarodowe wsparcie dla wojskowych struktur UE i państw członkowskich, w tym podstawowe wyposażenie dla wszystkich misji bez konieczności przeprowadzania kłopotliwych procedur zakupowych;

Czwartek, 12 września 2013 r.

32. podkreśla potrzebę rozwinięcia przez UE niezbędnych, wydajnych i proporcjonalnych zdolności i strategii, odpowiednich do rosnących cybernetycznych zagrożeń dla jej bezpieczeństwa i interesów strategicznych; podkreśla, że do pomyślnych wyników niezbędna jest współpraca z sektorem prywatnym, pełne przestrzeganie wolności cyfrowej i prawa międzynarodowego oraz zagwarantowanie właściwego nadzoru demokratycznego;

33. zaznacza przykład Europejskiego Dowództwa Transportu Lotniczego, które w trakcie operacji udowodniło swoją funkcję i wartość dodaną jako szczególnie przydatny model łączenia i udostępniania zdolności wojskowych, na podstawie transferu określonych kompetencji do wspólnej struktury, bez rezygnowania z własności narodowej; apeluje o powielenie modelu Europejskiego Dowództwa Transportu Lotniczego również w innych obszarach wsparcia operacyjnego, a zwłaszcza oczekuje na wyniki pracy EAO nad Wielonarodowym Skrzydłem Helikopterowym, które ma zaradzić innemu ważnemu brakowi w zdolnościach;

34. ponawia swój apel do państw członkowskich o rozważenie wspólnej własności określonych dróg zdolności, a zwłaszcza zdolności przestrzennych, bezpilotowych statków powietrznych czy strategicznych mostów powietrznych; z zadowoleniem przyjmuje działania Komisji mające na celu zbadanie możliwości rozwoju zdolności UE, wykorzystania potencjału synergii pomiędzy obroną a potrzebami związanymi z bezpieczeństwem cywilnym, na przykład w dziedzinie ochrony ludności czy ochrony granicy;

35. podkreśla potrzebę wypracowania wspólnego europejskiego podejścia do rozwoju wytrzymałego systemu zdalnie sterowanych statków powietrznych na średniej wysokości (MALE RPAS) i zachęca Komisję i państwa członkowskie do wypracowania innowacyjnego podejścia do osiągnięcia tego ambitnego celu;

36. podkreśla kluczowe znaczenie zasobów satelitarnych dla współczesnych operacji, w szczególności w odniesieniu do inteligencji, nadzoru i rekonesansu, zdolności komunikacyjnych i nawigacyjnych oraz do potrzeby maksymalizacji wykorzystania skromnych zasobów w oparciu o wspólne podejście i wszystkich możliwych synergii cywilno-wojskowych w celu uniknięcia zbędnego powielania; w tym kontekście zachęca do dalszej współpracy między Europejską Agencją Kosmiczną, EAO i Komisją oraz nalega na dalsze finansowanie programów Copernicus (GMES) i Galileo ze środków UE;

37. zachęca do osiągnięcia dalszych postępów w realizacji programu MUSIS w celu ułatwienia udostępniania obrazów satelitarnych z kolejnej generacji satelitów obserwacyjnych ziemi oraz apeluje do UE o bezpośredni udział finansowy w tym programie i o stowarzyszenie Centrum Satelitarnego Unii Europejskiej w celu zapewnienia dostępu do obrazów satelitarnych dostosowanych do potrzeb UE, a w szczególności WPBiO;

38. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie kodeksu postępowania w zakresie łączenia i udostępniania zdolności wojskowych jako ważnego kroku w kierunku pogłębienia współpracy w Europie oraz podkreśla potrzebę ustanowienia do końca roku pierwszej strategicznej oceny wdrożenia tego kodeksu; oczekuje, że w grudniu 2013 r. Rada Europejska poczyni ważny krok naprzód i da impuls polityczny do łączenia i udostępniania zdolności wojskowych oraz przedstawi jasne wytyczne wdrożeniowe; zwraca uwagę na potrzebę zwiększenia działań informacyjnych po stronie UE w celu zwiększenia roli łączenia i udostępniania;

39. podkreśla znaczenie zapewnienia bezpieczeństwa dostaw sprzętu potrzebnego siłom zbrojnym państw członkowskich do wywiązania się ze swoich zobowiązań w przypadku kryzysów międzynarodowych; jest poważnie zaniepokojony rosnącą zależnością od nieeuropejskich technologii i źródeł dostaw, a także jej wpływem na autonomię europejską; podkreśla strategiczne znaczenie sektora obrony oraz wzywa EAO i Komisję do nasilenia swoich działań mających na celu określenie najważniejszych zdolności przemysłowych, które należy chronić lub rozwijać w Europie, oraz ograniczenie zależności Europy od dostaw;

40. ubolewa nad coraz skromniejszymi budżetami krajowymi na badania nad obronnością i nad tym, że badania te są głównie podzielone według granic krajowych; zwraca uwagę na możliwości UE w zakresie wniesienia istotnej wartości dodanej za pośrednictwem europejskich ram współpracy i większych synergii między badaniami nad obronnością i bezpieczeństwem cywilnym; podkreśla w szczególności potrzebę skupienia się na inwestycjach w kluczowe technologie wspomagające takie jak robotyka, nano- i mikroelektronika oraz dopilnowania, by środki UE przeznaczone na te obszary zaspokajały również potrzeby obronne;

Czwartek, 12 września 2013 r.

Zwiększenie spójności stałych struktur wielonarodowych państw członkowskich UE

41. odnotowuje istnienie wielu dwustronnych/regionalnych/wielostronnych inicjatyw partnerskich w Europie, ukierunkowanych na łączenie zasobów i wspieranie interoperacyjności, które mogą wnieść wkład w operacje koalicyjne w ramach UE, ONZ, NATO lub ad hoc; z zadowoleniem przyjmuje korzyści płynące ze współpracy i w pełni popiera przesłanki koncepcji łączenia oraz jednocześnie wspiera pewną formę racjonalizacji i lepszej koordynacji wielu struktur w ramach wymiaru wielonarodowego, które rozwinęły się bez żadnego globalnego spójnego planu;

42. wzywa do wzmocnienia powiązań między Eurokorpusem a Sztabem Wojskowym UE oraz zachęca więcej państw członkowskich do dołączenia do wielonarodowej struktury Eurokorpusu, która mogłaby być zaczątkiem w pełni zintegrowanego elementu europejskich sił zbrojnych;

43. odnotowuje zlikwidowanie EUROFOR-u oraz uznaje jego wkład w operacje UE i kompozycję grupy bojowej; zwraca uwagę na szczególnie wkład EUROMARFOR-u, EUROGENDFOR-u, bałtyckiej i nordyckiej współpracy w dziedzinie obrony, brytyjsko-holenderskich i hiszpańsko-włoskich sił desantowych, korpusu niemiecko-holenderskiego, belgijsko-holenderskiej współpracy morskiej, anglo-francuskich inicjatyw na rzecz zbudowania połączonego wspólnego korpusu ekspedycyjnego, zintegrowanej lotniskowcowej grupy uderzeniowej i połączonych wspólnych kwater głównych sił zbrojnych oraz innych istniejących lub powstających regionalnych i dwustronnych stałych struktur;

44. ponownie podkreśla potrzebę zapewnienia ogólnej spójności na szczeblu UE i zachęca państwa członkowskie do ściślejszej koordynacji swoich inicjatyw w ramach Komitetu Wojskowego UE, na podstawie opinii EAO;

Wzmocnienie wymiaru europejskiego w dziedzinie kształcenia, szkolenia i ćwiczeń

45. wyraża pełne poparcie dla europejskich struktur i projektów w dziedzinie kształcenia i szkolenia oraz podkreśla, w szczególności, wkład Europejskiego Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony (EKBiO) w promowanie wspólnej kultury bezpieczeństwa, a także jego potencjału w identyfikowaniu i opracowywaniu wspólnych projektów oszczędności kosztów między instytucjami krajowymi; z zadowoleniem przyjmuje podjętą w dniu 12 kwietnia 2013 r. decyzję Rady o wzmocnieniu Kolegium poprzez zapewnienie mu zdolności prawnej i finansowania z budżetu Unii; uważa, że może to stanowić model wsparcia budżetowego UE dla innych struktur WPBiO, takich jak Europejska Agencja Obrony i Centrum Satelitarne UE; wspiera dalszy rozwój inicjatywy europejskiej na rzecz wymiany młodych oficerów, wzorowanej na programie Erasmus, oraz zachęca europejskie instytucje zajmujące się kształceniem i szkoleniem oficerów wojskowych do udziału w programie Erasmus;

46. zdecydowanie popiera inicjatywę łączenia i udostępniania w dziedzinie kształcenia i szkolenia, które mogą przyczynić się do znacznych oszczędności bez wpływania na suwerenność narodową w kontekście rozmieszczania sił operacyjnych; podkreśla sukces programu szkolenia helikopterowego Europejskiej Agencji Obrony i z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęcie przez EAO ćwiczeń taktycznych w transporcie lotniczym, co powinno doprowadzić do opracowania stałego europejskiego kursu szkoleniowego w zakresie taktyki lotniczej; oczekuje dalszych postępów w rozwijaniu wspólnego zintegrowanego systemu szkolenia przyszłych pilotów myśliwców; z zadowoleniem przyjmuje działania EAO podejmowane na rzecz szerszego dostosowania szkolenia w dziedzinie obrony cybernetycznej, przeciwdziałania stosowaniu improwizowanych urządzeń wybuchowych i operacji morskich do koncepcji łączenia i udostępniania zdolności wojskowych; zwraca uwagę na konieczność uwzględnienia przez EDA (Europejską Agencję Obrony) potrzeb w zakresie szkoleń państw członkowskich, które posiadają statki powietrzne produkowane przez przedsiębiorstwa spoza Unii;

47. podkreśla możliwy wkład grup bojowych UE w wykształcenie wspólnego programu szkoleniowo-ćwiczeniowego; zachęca państwa ramowe grupy bojowej do zapewnienia dostępu do ćwiczeń grupy bojowej również innym uczestnikom, takim jak podmioty mogące wnieść wkład w rozwój zdolności strategicznych/operacyjnych i organizacje partnerskie, na przykład ONZ;

48. zwraca uwagę na konieczność uniknięcia możliwych duplikacji z NATO, np. w zakresie szkoleń z bezpieczeństwa teleinformatycznego;

Zwiększenie korzyści płynących ze współpracy UE-NATO

49. podkreśla, że wzmocnienie europejskich zdolności wojskowych za pośrednictwem silniejszych struktur UE przyniesie również korzyści NATO oraz przyczyni się do bardziej sprawiedliwego podziału obciążeń w ramach sojuszu; chwali pragmatyczną współpracę mającą na celu uniknięcie powielania działań podejmowanych w ramach inicjatywy łączenia i udostępniania zdolności wojskowych i inicjatywy inteligentnej obrony, zwłaszcza poprzez interakcję między EAO i Sojuszniczym Dowództwem Transformacji (ACT) NATO;

Czwartek, 12 września 2013 r.

50. wzywa do podjęcia o wiele bliższej i bardziej regularnej współpracy na szczeblu politycznym między wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą i sekretarzem generalnym NATO w celu oceny ryzyka, zarządzania zasobami, planowania polityki i realizowania operacji tak cywilnych, jak i wojskowych; podkreśla konieczność rozwijania istniejących ram współpracy operacyjnej UE-NATO, począwszy od porozumienia „Berlin plus”, którego wdrażanie w dalszym ciągu jest zablokowane przez Turcję;

51. zwraca uwagę, że zdolności krajowe, niezależnie od tego, czy są rozwijane w ramach UE czy NATO, nadal podlegają władzy krajowej i w związku z tym mogą być wykorzystywane w operacjach wybieranych na szczeblu krajowym;

52. podkreśla znaczenie norm NATO dla współpracy europejskiej w dziedzinie obrony oraz potrzebę rozwoju zdolności UE w celu zapewnienia pełnej interoperacyjności w ramach NATO;

53. zauważa, że Siły Reagowania NATO i grupy bojowe UE uzupełniają się i wzajemnie wzmacniają inicjatywy, które jednak wymagają podjęcia podobnych wysiłków przez państwa członkowskie, oraz apeluje o podjęcie działań mających na celu maksymalizację synergii między nimi;

Przeniesienie WPBiO na wyższy poziom

54. zachęca państwa członkowskie do podjęcia jakościowego kroku w dziedzinie obrony europejskiej poprzez wzmocnienie struktur wojskowych UE zgodnie z niniejszą rezolucją; państwa członkowskie, które pragną taki krok podjąć, zachęca do postępowania, w razie konieczności, zgodnie z art. 42 ust. 6 i art. 46 Traktatu UE, które dotyczą stałej współpracy strukturalnej, a także z zgodnie z art. 44 tego traktatu; uważa, że w przypadku nawiązania takich form współpracy powinna ona opierać się przede wszystkim na chęci uczestniczących państw członkowskich do wywiązania się ze swoich zobowiązań w ramach społeczności międzynarodowej oraz do lepszego przygotowania Unii do operacji w zakresie zarządzania kryzysowego;

55. uważa w związku z tym, że stała współpraca strukturalna powinna obejmować, w szczególności, następujące aspekty ukierunkowane na zwiększenie skuteczności operacyjnej:

- ustanowienie stałego sztabu operacyjnego UE;
- wspólne finansowanie operacji szybkiego reagowania z udziałem grup bojowych UE;
- zobowiązanie się do wniesienia wkładu w kompozycję grupy bojowej, wraz z dostosowaniem do zasad zaangażowania i uproszczeniem procedur decyzyjnych;

56. zwraca uwagę, że państwa członkowskie również muszą wzmocnić swoje zobowiązania w zakresie budowania zdolności, zwłaszcza poprzez łączenie i udostępnianie zdolności, i że należy utrzymać maksymalną elastyczność i integrację w celu optymalnego wykorzystania różnych synergii dwustronnych, regionalnych lub wielostronnych; uważa jednak, że porozumienie w sprawie stałej współpracy strukturalnej powinno co najmniej obejmować zobowiązania do:

- usystematyzowanej koordynacji planowania obronnego;
- wspólnej oceny i wspólnego przeglądu budowania zdolności;
- zwiększenia finansowania na rzecz EAO;

57. zauważa, że w Traktacie wyraźnie wymagane jest ustanowienie stałej współpracy strukturalnej w ramach unijnych, z uwzględnieniem tego, że znaczna większość działań wypracowanych w ramach takiej współpracy mogłaby więc być finansowana z budżetu UE na takich samych warunkach co inne działania UE, zgodnie z art. 41 Traktatu UE;

58. uważa, że stała współpraca strukturalna powinna również ułatwić zwiększenie spójności między wspólnymi inicjatywami europejskimi, w duchu integracji i elastyczności, poprzez wzmocnienie powiązań między różnymi wyspami współpracy powstającymi w wyniku wzmocnienia ram WPBiO;

Czwartek, 12 września 2013 r.

59. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, Radzie, Komisji, wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej, rządów i parlamentom państw członkowskich UE, Zgromadzeniu Parlamentarnemu NATO oraz sekretarzowi generalnemu NATO.

P7_TA(2013)0383

Presja wywierana przez Rosję na kraje Partnerstwa Wschodniego (w kontekście zbliżającego się szczytu Partnerstwa Wschodniego w Wilnie)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2013 r. w sprawie nacisku, jaki Rosja wywiera na kraje Partnerstwa Wschodniego (w kontekście zbliżającego się szczytu Partnerstwa Wschodniego w Wilnie) (2013/2826(RSP))

(2016/C 093/22)

Parlament Europejski,

- uwzględniając szczyt Partnerstwa Wschodniego, który odbędzie się w Wilnie w listopadzie 2013 r.,
 - uwzględniając fakt, że Ukraina, Gruzja i Mołdawia mają perspektywy odpowiednio na podpisanie lub parafowanie układu o stowarzyszeniu z Unią Europejską, uwzględniając w szczególności fakt, że stawką w grze jest obecnie nowy, wzbogacony model stowarzyszenia, zapewniający poszerzone i pogłębione stosunki z partnerami europejskimi, a przez to wychodzący zdecydowanie poza zwykłe korzyści gospodarcze, ukierunkowany na zacieśnione stosunki polityczne i społeczne,
 - mając na uwadze, że przyjęte w 1994 r. w Budapeszcie memorandum w sprawie rozbrojenia jądrowego na Ukrainie daje temu krajowi gwarancje na wypadek użycia lub groźby użycia siły i przewidujące wspieranie tego kraju w razie prób wywierania nań presji w formie przymusu ekonomicznego,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że stałe zaangażowanie w ramach Partnerstwa Wschodniego zapewniło państwom należącym do niego spójny program realizacji reform, które przynoszą korzyści ich obywatelom, natomiast układy o stowarzyszeniu oraz pogłębione i kompleksowe umowy o wolnym handlu między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego stanowią dobrowolne zobowiązania i dają możliwość zacieśniania i owocnego kontynuowania współpracy między stronami w wielu dziedzinach;
- B. mając na uwadze, że wobec niedawnych nacisków, jakie Rosja wywierała na kraje Partnerstwa Wschodniego zmierzające do zawarcia układów o stowarzyszeniu, w tym ukierunkowanych sankcji w stosunku do wywozów z Ukrainy, nałożenie zakazu wywozu na przemysł winiarski Mołdawii, dodatkowych przeszkód utrudniających dążenie do rozwiązania konfliktu naddniestrzańskiego, groźb dotyczących bezpieczeństwa kierowanych do Armenii, mających zmusić kraje Partnerstwa Wschodniego, by nie podpisywały lub nie parafowały układów o stowarzyszeniu lub pogłębionych i kompleksowych umów o wolnym handlu, a zamiast tego wstąpiły do unii celnej, na której czele stoi Rosja, i którą ta ostatnia zamierza przekształcić w unię euroazjatycką, kraje Partnerstwa Wschodniego znalazły się w niepewnej sytuacji wynikającej z ograniczeń geopolitycznych, którym nie powinny być poddawane;
- C. mając na uwadze, że rodzaj nacisków wywieranych na kraje Partnerstwa Wschodniego, obejmujących obecne elementy gospodarcze i polityczne oraz zapowiedź przyszłych restrykcji gospodarczych, wskazuje, że Rosja zamierza nadal traktować region Partnerstwa Wschodniego jako swoją strefę wpływów i przeciwstawiać się perspektywie ściślejszej integracji tych krajów z Unią Europejską w drodze układów o stowarzyszeniu, co stanowi podejście sprzeczne z zasadami suwerenności krajowej, wzajemnego zaufania i stosunków dobrosąsiedzkich;